

TALASEMİDE NEREDEN NEREYE

Prof. Dr. Duran CANATAN

Bu derlemede dünyada ve ülkemizde “Talasemide nereden nereye” gelindiğini, hem dünya hem ülkemizde önemli tarihi notlara değinerek özetleyeceğim.

Dünya tarihine baktığımızda, talaseminin yüzyıllık öyküsü şöyledir.

1910 yılında ilk “Orak Hücre Anemi” hastası, Herrick tarafından tanımlanmıştır.

1925’de Prof. Dr. Thomas B Cooley’ de ilk hastasını “Cooley Anemisi’ olarak tanımlamıştır.

1932 yılında Whipple ve Bardford deniz anemisi anlamına gelen “ Thalassanemeia” olarak tanımlamışlardır.

1948 yılında Cominopetros hastalığının Mendelian genetik geçişini tanımlamıştır.

1945 yılında İtalya’da Silvestroni ve Bianco “Constitutional Microcytic Anemia”olarak tanımlamışlardır.

1948 yılında İtalya’da Vezzoso Talasemi ile Sıtma hastalığının aynı dağılım olduğunu yayınlamışlardır.

1949 yılında Chini ve Valeri, talasemili hastaların kafa kemiklerinde olan kemik değişikliklerinin dünyanın birçok yerinde olduğunu yayınlamışlardır.

1950 yılında Neel ve İtano ilk defa hemoglobin elektroforezinde anormal hemoglobinleri yayınlamışlardır.

1950-1960 yılları arasında, Aksoy, Chatterja, Chernof, Le-İnjo, Minich, Vella, Vong ve Whetherall ülkemizde ve diğer ülkelerde TALASEMİ yi tanımlamışlardır.

1960-1980 yılları arasında alfa, beta, delta, gama globinlerin farklı genlerden olduğu böylece Talasemin genetik heterojenitesi nedeni ile, talasemi sendromları olduğu yayınlanmıştır.

1960 yılında Wolman tarafından talasemi hastasına ilk kan nakli yapılmıştır.

1970 li yıllarda ilk demir atıcı ilaç “Desferrioxamine” kullanıma girmiştir.

1972 yılında Kan ve arkadaşları ilk prenatal tanıyı Orak Hücre anemisinde gerçekleştirmişlerdir.

1980 li yıllarda talaseminin moleküler genetik çalışmaları yayınlanmaya başlanmıştır.

1981 yılında Edward Thomas tarafından İlk kemik iliği nakli gerçekleştirilmiştir ve bu çalışması ile Nobel ödülünü almıştır.

1990 lı yıllarda ilk oral şelatör “Deferiprone” kullanıma girmiştir.

2000 li yıllarda ikinci oral şelatör “Deferasirox” kullanıma girmiştir.

2000 yıllardan beri hastalarda Kök Hücre nakli ile tam kür sağlanmıştır.

2010 yıllarından itibaren Gen nakli gündeme gelmiş, hastalarda başarılı bir şekilde uygulanmaya başlanmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü, hastalığın önlenmesi konusunda, 1970 li yıllarda Akdeniz Ülkelerinde "Talasemi Önleme Programını" başla ve bu ülkelerde başarılı bir şekilde uygulanmasına karşın, göçler nedeni ile Talasemi tüm dünyanın sorunu olmaya devam etmektedir. Özellikle başta gelişmekte olan ülkelerde olmak üzere halen dünyada 300 milyon civarında Talasemi taşıyıcısı vardır ve her yıl 300.000 civarında Talasemi hastası çocuk doğmaktadır.

Güncel olarak, talasemi ve hemoglobinopatilerin 1866 varyantı tanımlanmış, bir taraftan hastalara gen nakli yapılmaya başlanmış iken, diğer taraftan yoksul ülkelerde hala her yıl 300.000 hasta çocuk doğmakta ve tüm dünyaya yayılmaktadır.

Türkiye tarihine baktığımızda ise, hemoglobinopatilerin seksen bir yıllık öyküsü vardır. Çünkü ilk talasemi majorlu hasta 1942 yılında, ilk orak hücreli anemili hasta 1946 yılında Egeli ve Ergun tarafından tanımlanmıştır.

1950 yılından itibaren Prof. Dr. Muzaffer Aksoy tarafından ülke genelinde çalışmalar başlatılmıştır ve Antalya, Mersin, Antakya ve Batı Trakya da taramalar yapılmıştır. Antakya'da Afrika kökenli olan, ancak beyaz tenli olarak Eti Türk'ü olarak tanımlanan insanlarda orak hücre anemisi saptanmış, Afrika kökenli hastalar ile benzer yapıları olduğunu yayınlanmıştır.

1970'li yıllarda Arcasoy ve Çavdar ülke genelinde sağlıklı toplumda beta-talasemi sıklığını %2,1 yayınlanmıştır.

1983 yılında Altay ve ekibi tarafından Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinde ilk defa prenatal tanı işlemi gerçekleştirilmiştir.

1987 yılında Akar ve arkadaşları tarafından Türk toplumunda talasemiye ait ilk moleküler çalışmalar yayınlanmıştır.

1991 yılında Özerkan ve ekibi tarafından, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesinde ilk kemik iliği nakli yapılmıştır.

1992 yılında Başak ve arkadaşları tarafından Türk toplumunda, talaseminin moleküler spektrumu yayınlanmıştır.

1993 yılında, Arcasoy ve Canatan girişimi ile, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 3960 sayılı Kalıtsal Kan Hastalıkları ile Mücadele Kanunu kabul edilerek resmî gazetede yayınlanmıştır.

1994 yılında, Sağlık Bakanlığına bağlı ilk talasemi merkezi Canatan ve arkadaşları tarafından Antalya Devlet Hastanesinde kurulmuştur.

1994-1997 yılları arasında Altay ve Cin öncülüğünde, Türkiye'de Talasemi konusunda çalışan bilim insanları ile BİR-LİK te çalışma oluşumu toplantıları düzenlenmiştir.

2000 yılında 9.Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel himayelerinde, Canatan başkanlığında Akdeniz Kan Hastalıkları Vakfı tarafından, Antalya'da yapılan ilk Uluslararası Talasemi Yaz okulunda tüm dünyadan yabancı ve yerli bilim insanları ile hastalar bir araya gelmiştir.

2000 yılında ilk defa Ulusal Talasemi Gençlik kampları düzenlenmiştir.

2000 yılı ülkemizdeki hastaların yaşamında bir milat yılı olmuştur.

2000 yılında Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, dernek ve vakıflar bir araya gelerek, Canatan başkanlığında, Ulusal Hemoglobinopati Konseyini kurmuşlardır.

2002 yılında Sağlık Bakanlığı ve Ulusal Hemoglobinopati iş birliği ile, yönetmelik yayınlanmıştır.

2002 yılında ülkemizin 81 ilindeki hastaların durumunu içeren Talasemi haritası yayınlanmıştır.

2002 yılında Altay son 40 yılda yapılan anormal hemoglobin çalışmalarını yayınlanmıştır.

2003 yılında Sağlık Bakanlığı ve Ulusal Hemoglobinopati Konseyi ve 33 İl Sağlık Müdürü ile, Mersin'de 33 ilde He-

moglobinopati Kontrol Programı başlatılmıştır.

2004 yılında Kahraman ve arkadaşları tarafından ilk defa HLA uygun preimplantasyon genetik tanı yapılmıştır.

2005 yılında, Canatan başkanlığında, Ulusal Hemogloblinopati Konseyi yerine Talasemi Federasyonu kurulmuştur. 2005-2013 yılları arasında, Sağlık Bakanlığı ve Talasemi Federasyonu, beş Uluslararası Talasemi Yazokulu ve Kongresi düzenlemiş, 2007 yılında Talotır eğitim projesi ve Formatör Öğretmen projesi ile eğitimciler ve sağlıkçılar eğitilmiş, 2009-2010 yılları arasında 18 ilde sağlık çalışanlarına eğitimler verilmiştir.

2010 yılında Hemogloblinopati Kontrol Programı ile, yeni hasta çocuk doğum sayısı yüzde doksan oranında önlenmiştir.

2011 yılında Sağlık Bakanlığı, Dünya Talasemi Federasyonu ve Türkiye Talasemi Federasyonu iş birliği ile Duran Canatan ve Panos Englezos başkanlığında, Ramazan Uluhan koordinatörlüğünde Antalya'da 12. Dünya Talasemi Kongresi düzenlenmiştir. Bugüne kadar düzenlenen en bilimsel ve en sosyal kongre olarak talasemi tarihine geçmiştir.

2013 yılında, Sağlık Bakanlığı Hemogloblinopati Kontrol Programını 41 ile çıkarmıştır.

2018 yılında, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile, Hemogloblinopati Kontrol Programı 81 ile çıkarılmıştır.

2022 yılında ülke genelinde yeni doğan hasta sayısı sıfırlanmış, ancak göçmenlerde doğum oranı ve hasta sayısını kontrol etmek için, Avrupa Birliği projeleri ile, göçmenlerin yoğun olduğu illerde hemogloblinopati kontrol çalışmalarına yoğunluk verilmiştir.

Güncel olarak, Sağlık Bakanlığı 2003 yılından beri, HKP başarı ile yürütmektedir, yirmi yılda yapılan toplum eğitimi, evlilik öncesi taramalar ile 405.000 kişide taşıyıcı saptanmıştır. Ülke genelinde 1970 li yıllarda saptanan %2 sıklık aynen devam etmektedir. Bugüne kadar ülke genelinde talasemili hasta doğumu sıfırlanmış iken, göçmenlerin özellikle Suriyeli göçmenlerin gelmesi yeni doğan hasta sayısı artmış bunun için projeler devam etmektedir.

Hastalar bir taraftan güvenli kana kavuşmuş, şelasyon tedavilerini alarak yaşam kalite ve süreleri artar iken, diğer taraftan HLA uygun vericisi olan başarılı kök hücre nakilleri yapılmakta, gen nakil çalışmaları ise devam etmektedir.

Faydalanılan Kaynaklar

1. Weatherall DJ and Clegg JB. The thalassemia syndromes (4thEdition) Blackwell Scientific Publications Oxford 2001 287-357.
2. De Sanctis V, Kattamis C, Canatan D, et.al. β -Thalassemia Distribution in the Old World: an Ancient Disease Seen from a Historical Standpoint. *Mediterr J Hematol Infect Dis*. 2017 Feb 20;9(1):e2017018. doi: 10.4084/MJHID.2017.018.
3. Kattamis A, Forni GL, Aydınok Y, et.al Changing patterns in the epidemiology of β -thalassemia. *Eur J Haematol*. 2020 Dec;105(6):692-703. doi: 10.1111/ejh.13512. Epub 2020 Sep 21.
4. Silvestroni E, Bianco I: Screening for microcytemia in Italy: analysis of data collected in the past 30 years. *Am J Hum Genet* . 1975 Mar;27(2):198-212.
5. Cao A. Results of programmes for antenatal detection of thalassemia in reducing the incidence of the disorder. *Blood Rev* 1987;1(3): 169-76.
6. WHO Guidelines for the control hemoglobin disorders. WHO/HDP/GL 94.1 Control of Hereditary Diseases. WHO Geneva.1996.
7. Angastiniotis M, Petrou M, Loukopoulos D et.al. The Prevention of Thalassemia Revisited: A Historical and Ethical Perspective by the Thalassemia International Federation. *Hemoglobin*. 2021 Jan;45(1):5-12. doi: 10.1080/03630269.2021.1872612. Epub 2021 Jan 18.
8. Canatan D. Dünyada ve Türkiye'de talasemi ve anormal hemoglobinler. (Editörler: Canatan D, Aydınok Y) *Talasemi ve Hemoglobinpatiler Tanı ve Tedavi*. Antalya. Retma Matbaası. 2007; 11-19.
9. Aksoy M. Sickle-cell anemia in South Turkey; a study of fifteen cases in twelve white families. *Blood* 1956; 11:460-467.

10. Aksoy M. The history of beta-thalassemia in Turkey. Turk J Pediatr 1991; 33:195-197.
11. Çavdar AO, Arcasoy A. The incidence of beta-thalassemia and abnormal hemoglobins in Turkey. Acta Hematol 1971; 45:313-318.
12. Arcasoy A, Çavdar A, Cin Ş, et al. Türkiye’de thalassemia ve anormal hemoglobin insidansı. Nuray Matbaası. Ankara 1978,19-26.
13. Beksac MS, Gumruk F, Gurgey A, et.al.Prenatal diagnosis of hemoglobinopathies in Hacettepe University, Turkey. Pediatr Hematol Oncol 2011; 28:51-55.
14. Akar N, Çavdar AO, Dessi E, et.al. Beta thalassemia mutations in the Turkish population. J Med Genet 1987; 24:378-379.
15. Başak AN, Özçelik H, Ozer A et.al. The molecular basis of beta-thalassemia in Turkey. Hum Genet 1992; 89:315-318.
16. Canatan D, Arcasoy A. Talassemiada kemik iliği transplantasyonu. Ankara Ü. Tıp Fakültesi Mecmuası 1993; 46:173-186.
17. Altay Ç. Abnormal hemoglobins in Turkey. Turk J Haematol 2002; 19:63-74.
18. Kahraman S, Karlıkaya G, Sertyel S, et.al. Clinical aspects of preimplantation genetic diagnosis for single gene disorders combined with HLA typing. Reprod Biomed Online 2004; 9:529-532.
19. Arcasoy A, Canatan D. Dünyada ve Türkiye’de talasemi ve hemoglobinopatiler.Editörler: Arcasoy A, Canatan D, Köse R, Üstündağ. Hemoglobinopati ve Talasemi Önlem-Tanı-Tedavi. Ulusal Hemoglobinopati Konseyi-Sağlık Bakanlığı, Antalya 2002;13-17.
20. Canatan D. The thalassemia center of Antalya State Hospital: 15 years of experience(1994 to 2008). J Pediatr Hematol Oncol 2013; 35:24-27.
21. Canatan D, Köse MR, Üstündağ M, et.al. Hemoglobinopathy control program in Turkey. Community Genet 2006; 9:124-126.
22. T.C. Sağlık Bakanlığı AÇSAP Genel Müdürlüğü.Hemoglobinopati Kontrol Programı. (Editor: Canatan D) Talassemi Özel Sayısı Türkiye Klinikleri J Hem Onc.Special Topics 2010;3(1):5-8.
23. Canatan D. Thalassemsias and Hemoglobinopathies in Turkey. Hemoglobin. 2014;38(5):305-7. doi: 10.3109/03630269.2014.938163.
24. Canatan D, Corrons JVL, Giorgio G, et.al. What health care professionals need to know about hemoglobinopathies in migrants and refugees? (5th Part) ENDOTHAL Rivista Italiana di Medicina dell ‘Adolescenza - 2022; 20, n. 2:1-9.

XVI. ULUSAL KAN MERKEZLERİ VE TRANSFÜZYON TIBBİ KONGRESİ

9 - 13 Aralık 2023 | Pine Beach Belek, Antalya

| kmttd.org.tr |

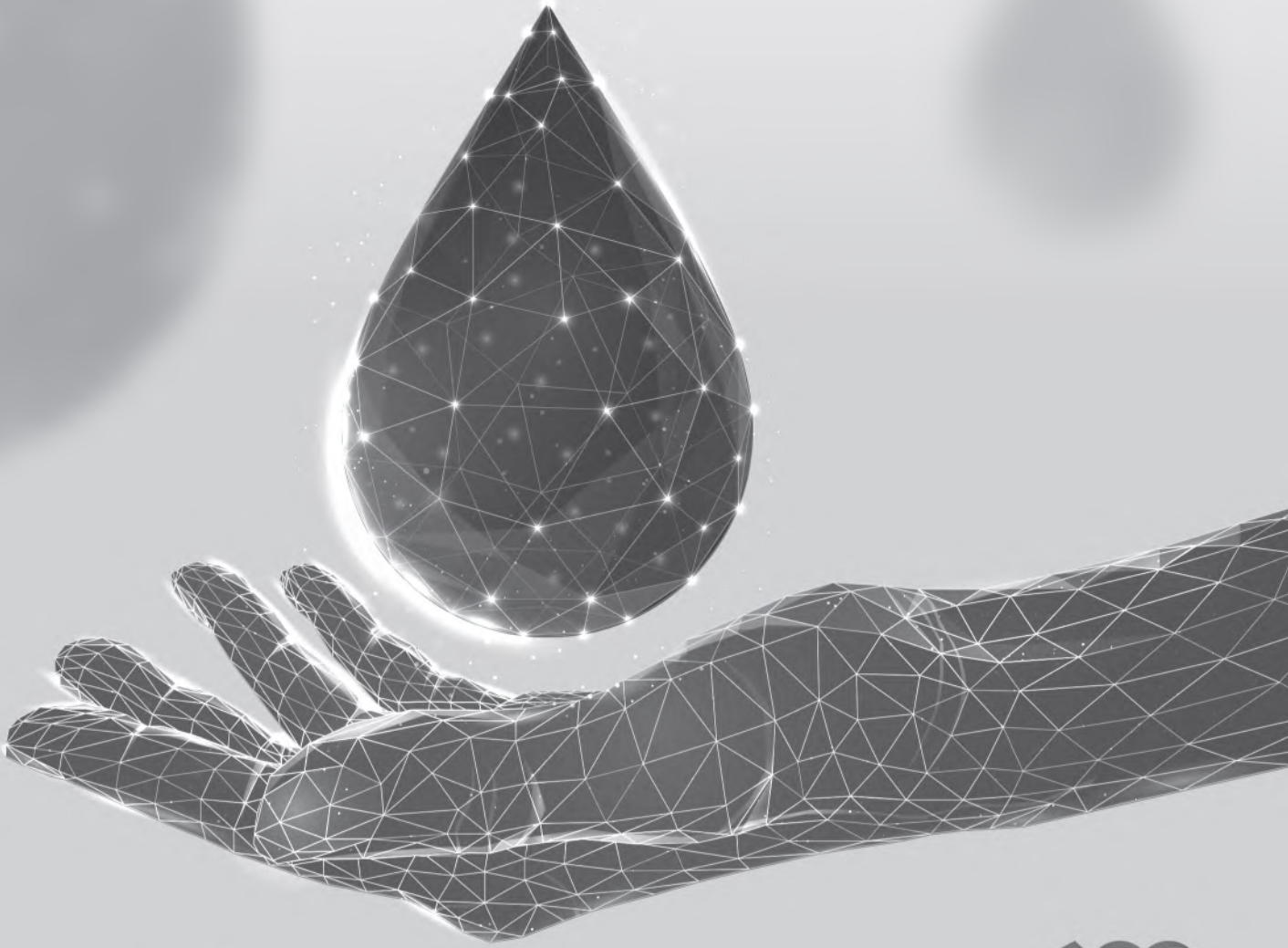
100*

KONGRE KİTABI

XVI. ULUSAL KAN MERKEZLERİ VE TRANSFÜZYON TIBBİ KONGRESİ

9 - 13 Aralık 2023 | Pine Beach Belek, Antalya

| kmttd.org.tr |

KONGRE KİTABI

Türkiye Kan Merkezleri ve Transfüzyon Derneği

Koşuyolu Mah. Salih Omurtak Sok. No:18/1

34718 Kadıköy - İstanbul

Tel: +90 216 414 44 17 (pbx)

Faks: +90 216 414 44 19

Web: www.kmtd.org.tr

e-mail: kmtd@kmtd.org.tr

Türk Kan Vakfı

Koşuyolu Mah. Salih Omurtak Sok. No:18/1

34718 Kadıköy - İstanbul

Tel: +90 216 330 72 72 (pbx)

Faks: +90 216 336 41 43

Web: www.kan.org.tr

e-mail: kan@kan.org.tr

Organizasyon

Süer Turizm

Fişekhane Cad. Türkçü Sok. Kayalı Apt. A-Blok No:6/7 Bakırköy, İstanbul

T: +90 212 543 10 00 F: +90 212 543 36 36

Hazırlık

Mavi Kare Reklamcılık +90 212 274 74 10

Baskı

.....

DÜZENLEYENLER

KONGRE VE KURS KURULU

TÜRK KIZILAY
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TÜRK KAN VAKFI
TÜRKİYE KAN MERKEZLERİ VE TRANSFÜZYON DERNEĞİ

ONUR KURULU

Prof. Dr. Şükrü CİN
Prof. Dr. Okan TÖRE
Prof. Dr. Şadi YENEN

DÜZENLEME KURULU

BAŞKAN

Uzm. Dr. Ramazan ULUHAN

GENEL SEKRETER

Uzm. Dr. Nil Banu PELİT

ÜYELER

Prof. Dr. Mahmut BAYIK
Doç. Dr. Burcu BELEN APAK
Doç. Dr. Rukiye BERKEM
Uzm. Dr. Hülya BİLGİN
Uzm. Dr. İlhan BİRİNCİ
Prof. Dr. Gürol EMEKDAŞ
Doç. Dr. Yasemin HEPER
Dr. L. Tufan KUMAŞ
Uzm. Dr. Reha MASATLI
Prof. Dr. Gülsüm ÖZET
Dr. N. Nuri SOLAZ
Prof. Dr. Meral SÖNMEZOĞLU
Doç. Dr. Berrin UZUN
Uzm. Bio. Mehmet YAY

BİLİMSEL KURUL**YAZIŞMA ADRESİ**

Uzm. Dr. Başak Adaklı Aksoy	Altınbaş Üniversitesi Medical Park Bahçelievler Hastanesi, İstanbul
Prof. Dr. Tunç Akkoç	Marmara Üniversitesi Pendik E.A.H. Çocuk Alerji-İmmünoloji BD, İstanbul
Prof. Dr. Sebahat Aksaray	Haydarpaşa Numune E.A.H. Mikrobiyoloji Kliniği, İstanbul
Dr. Öğr. Üyesi Güçhan Alanoğlu	Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD, Isparta
Prof. Dr. Davut Albayrak	Medical Park Hastanesi Çocuk Hematolojisi, Samsun
Prof. Dr. Şefik Alkan	Emekli Bağışıklık Bilimcisi-Basel, İsviçre
Uzm. Dr. Hüsnü Altunay	Özel Antalya Yaşam Hastanesi Başhekimi, Antalya
Prof. Dr. İsmail Yaşar Avcı	SBÜ Gülhane Tıp Fakültesi Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, Ankara
Prof. Dr. Ö. Levent Avcıoğulları	Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD, Kayseri
Uzm. Bio. Metehan Ayaz	Necip Fazıl Şehir Hastanesi Transfüzyon Merkezi, Kahramanmaraş
Hem. Aysel Aydın	Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi Hemovijilans Birimi, İstanbul
Prof. Dr. Kemalettin Aydın	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü, İstanbul
Uzm. Dr. F. Yüce Ayhan	SBÜ Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi E.A.H. Kan Merkezi, İzmir
Dr. Öğr. Üyesi S. Haldun Bal	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Dr. Raşit Durusoy Kan Merkezi, Bursa
Prof. Dr. Mahmut Bayık	Türk Kan Vakfı, İstanbul
Prof. Dr. Mahmut Baykan	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı, Bilecik
Prof. Dr. Burcu Belen Apak	Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Hematoloji-Onkoloji Öğretim Üyesi, Ankara
Doç. Dr. Rukiye Berkem	S.B. Ankara E.A.H. Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Ankara
Prof. Dr. Sevgi Beşışık	İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD, İstanbul
Dr. Öğr. Üyesi Hülya Bilgen	Medipol Mega Hastaneler Kompleksi, İstanbul
Uzm. Dr. İlhan Birinci	Türk Kızılay Kuzey Marmara Bölge Kan Merkezi, İstanbul
Doç. Dr. Ayşe Bozkurt Turhan	Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi Transfüzyon Merkezi Sorumlusu-Hemovijilans Koordinatörü, İstanbul
Prof. Dr. Duran Canatan	Antalya Bilim Üniversitesi Öğretim Üyesi, Antalya
Dr. Şenay Canpolat	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara
Prof. Dr. Nurgül Ceran	Haydarpaşa Numune E.A.H. Kan Merkezi, İstanbul
Prof. Dr. Şükrü Cin	Pediyatrik Hematoloji-Onkoloji, Ankara
Prof. Dr. Ümran Çalışkan	KTO Karatay Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı, Konya
Prof. Dr. Merih Çetinkaya	Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği-Yenidoğan Kliniği, İstanbul
Prof. Dr. Candan Çiçek	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji AD, İzmir

---

Uzm. Bio. Reyhan Demir	Acıbadem Labmed Klinik Laboratuvarları, İstanbul
Prof. Dr. Oya Demirci	S.B. Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları E.A.H. Perinatoloji Kliniği, İstanbul
Prof. Dr. İmdat Dilek	Ankara Bilkent Şehir Hastanesi/A.Y.B.Ü. Hematoloji Kliniği, Ankara
Dr. Öğr. Üyesi Derya Dilek Kançağı	Fenerbahçe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Biyokimya AD, İstanbul
Dr. Cengiz Dönmez	Türk Kızılay Ankara Kan Bağış Merkezi, Ankara
Uzm. Dr. Hülya Duran	Tekirdağ Şehir Hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji Kliniği, Tekirdağ
Uzm. Dr. Himmət Durgut	Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Ankara
Prof. Dr. Murat Volkan Dülger	İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul
Doç. Dr. İbrahim Eker	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Hematoloji BD, Afyonkarahisar
Sibel Eldemir	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara
Prof. Dr. Gürol Emekdaş	Türk Kan Vakfı, İstanbul
Doç. Dr. Serkan Ertugay	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Kalp ve Damar Cerrahisi AD, İzmir
Prof. Dr. Bülent Eser	Medical Park Antalya Hastanesi, Hematoloji Bölümü, Antalya
Doç. Dr. Nesrin Gareayaghi	SBÜ Şişli Hamidiye Etfal E.A.H. İstanbul
Uzm. Dr. Şeniz Göröl	Gazi Üniversitesi Hastanesi, Kan Merkezi, Ankara
Hem. İlknur Güçlü	İstanbul
Dr. Murat Gül	Türk Kızılay Orta Anadolu Bölge Kan Merkezi, Ankara
Prof. Dr. Nil Güler	Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, İç Hastalıkları AD, Denizli
Uzm. Dr. M. Nuri Günçikan	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Hemovijilans Birimi, Ankara
Uzm. Dr. Özgür Rüştü Güner	Türk Kızılay Orta Anadolu Bölge Kan Merkezi, Ankara
Doç. Dr. Yasemin Heper	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Dr. Raşit Durusoy Kan Merkezi, Bursa
Dr. A. Serdar Hepgül	Türk Kızılay Zeynep Kamil Kan Bağış Merkezi, İstanbul
Dr. Saba Jamal	Indus Hastanesi Sağlık Ağı Kan Nakil Hizmetleri Direktörü, Pakistan
Uzm. Dr. Mine Kabaş	Çanakkale Mehmet Akif Ersoy Devlet Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği, Çanakkale
Dr. Metin Kalender	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara
Prof. Dr. Arzu Kanık	MedicRes Türkiye, Mersin Üniversitesi Teknopark, Mersin
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Kar	Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu Öğretim Üyesi, Kırıkkale
Dr. Aziz Karaca	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara
Dilara Karaelmas	Talasemi Araştırma ve Uygulama Derneği Başkan Yardımcısı, İstanbul
Prof. Dr. Ayşe Esra Karakoç	S.B. Ankara E.A.H. Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Ankara

---

Prof. Dr. Ateş Karateke	Türk Jinekoloj ve Obstetrik Derneği Başkanı-İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, İstanbul
Prof. Dr. Sabri Kemahlı	Yeditepe Üniversitesi Hastanesi, İstanbul-Alfaisal University, Suudi Arabistan
Dr. Saim Kerman	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürü, Ankara
Doç. Dr. Nafiz Koçak	Medicana Çamlıca Hastanesi, İstanbul
Prof. Dr. Şükran Köse	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, İzmir
Doç. Dr. Tuğba Kula Atik	Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji AD, Balıkesir
Dr. L. Tufan Kumaş	Acıbadem Labmed Laboratuvarları Kan Bankası Koordinatörü
Uzm. Dr. Reha Masatlı	Türk Kan Vakfı, İstanbul
Dr. Faten Moftah	AfSBT (Africa Society for Blood Transfusion) Başkanı
Prof. Dr. Ercüment Ovalı	Acıbadem LabCell Hücresel Tedavi Laboratuvarı, İstanbul
Prof. Dr. Uğur Özbek	Acıbadem Altunizade-Maslak Hastanesi Tıbbi Genetik Birimi, İstanbul
Doç. Dr. Melda Özdamar	Özel Anadolu Sağlık Merkezi, Kocaeli
Prof. Dr. Gülsüm Özet	Ankara Bilkent Şehir Hastanesi/A.Y.B.Ü. Hematoloji Kliniği, Ankara
Prof. Dr. Bülent Özkurt	SBÜ Gülhane Tıp Fakültesi Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, Ankara
Uzm. Dr. Nil Banu Pelit	Acıbadem Kordon Kanı Bankası, İstanbul
Dr. Levent Sağdur	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara
Uzm. Dr. Mehmet Bakır Saygan	Türk Kızılay Orta Anadolu Bölge Kan Merkezi, Ankara
Hem. Özlem Seyhan Gökmen	Üsküdar Devlet Hastanesi, İstanbul
Dr. N. Nuri Solaz	Türk Kan Vakfı, İstanbul
Prof. Dr. Meral Sönmezoğlu	Yeditepe Üniversitesi Koşuyolu Hastanesi, Kan Merkezi, İstanbul
Hem. Nurten Sütçü Çiçek	Koç Üniversitesi Hastanesi, İstanbul
Doç. Dr. İlhan Şanverdi	S.B. Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları E.A.H. Başhekimi, İstanbul
Prof. Dr. Güneş Şenol	İzmir Bakırçay Üniversitesi Çiğli E.A.H Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, İzmir
Uzm. Dr. Bülent Tandoğan	Kadın Hastalıkları ve Doğum, Emekli
Doç. Dr. Ayça Taş Tuna	Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, Sakarya
Dr. Lokman Aziz Taşdemir	Türk Kızılay Orta Akdeniz Bölge Kan Merkezi, Mersin Kan Bağışı Merkezi, Mersin
Prof. Dr. Okan Töre	Türk Kan Vakfı, İstanbul
Doç. Dr. Burcu Tunay	Medipol Mega Üniversite Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD, İstanbul
Doç. Dr. Servet Uluer Biçeroğlu	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Doku Tipleme Laboratuvarı, İzmir

---

Uzm. Dr. Ramazan Uluhan	S.B. Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları E.A.H. Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı, İstanbul
Doç. Dr. Berrin Uzun	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk E.A.H. Kan Merkezi, İzmir
Prof. Dr. Ekrem Ünal	Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Hematoloji BD, Kayseri
Ahmet Varoğlu	K.K.T.C. Sağlık Bakanlığı Organ Bağış ve Tüp Bebek Koordinasyonu Sekreteryası, Lefkoşa, K.K.T.C.
Prof. Dr. Joan Lluís Vives Corrons	Barcelona Üniversitesi Kırmızı Kan Hücreleri ve Hematopoetik Bozukluklar Araştırma Laboratuvarı Josep Carreras Lösemi Araştırma Enstitüsü, İspanya
Doç. Dr. Koray Yalçın	Medical Park Göztepe Hastanesi Pediatrik Hematoloji-Onkoloji ve Kemik İliği Nakil Ünitesi, İstanbul
Dr. Ayla Yavuz	Trabzon Kanuni E.A.H. Trabzon
Prof. Dr. M. Tevfik Yavuz	SBÜ Gülhane Tıp Fakültesi Hastanesi, Tıbbi Mikrobiyoloji AD, Ankara
Uzm. Bio. Mehmet Yay	Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Kan Merkezi, Kayseri
Prof. Dr. Şadi Yenen	Enfeksiyon Hastalıkları ve Tıbbi Mikrobiyoloji, Emekli/osmansadiyenen@gmail.com
Prof. Dr. İdil Yenicesu	Memorial Ankara Hastanesi, Ankara
Doç. Dr. Ali Erkan Yenigül	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji AD, Bursa
Prof. Dr. Fadile Yıldız Zeyrek	Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Tıbbi Mikrobiyoloji AD, Şanlıurfa
Prof. Dr. Fatma Meriç Yılmaz	Türk Kızılay Genel Başkanı/Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Tıbbi Biyokimya Kliniği, Ankara
Uzm. Dr. Mustafa Yılmaz	Türk Kızılay Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Müdürlüğü, Ankara

Sevgili Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi Ailesi;

Türkiye Kan Merkezleri ve Transfüzyon Derneği (TKMTD) ile Türk Kan Vakfı (TKV) bu yıl onaltıncı kongresini yapıyor. Kongreler, konuyla ilişkili bilimsel alanda yapılan çalışmaların camiaya sunulduğu yerlerdir. Bir kongrenin düzenlenebilmesi için konu ile ilgilenen araştırmacıların, çalışanların ve akademisyenlerin bilimsel çalışmalar yapmaları ve bunları da bilim dünyasıyla paylaşmaları gerekmektedir. Bizler bilim alanımızda böyle bir birikimin oluştuğunu görmekten dolayı çok mutluyuz. Bu tür çalışmalar uzmanlık dernekleri bünyesindeki kuruluşlarda daha kolay yapılmaktadır. Ancak konuları itibari ile tamamen ayrı bir bilim dalı olması gereken “Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi”, son yıllarda bu alanda yapılan yoğun çabalar, yasal ve idari düzenlemeler, mevcut altyapının iyileştirilmesine yönelik proje ve çalışmalara rağmen maalesef hala bir uzmanlık dalı olarak kabul edilmemiş ve kendine ülkemizdeki geçerli mevzuata göre bir yer bulamamıştır. Bu duruma rağmen çeşitli uzmanlık dallarına mensup sağlık çalışanlarının kendi asıl branşları ile ilgili çalışmalarının yanında “Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi” ile ilgili araştırmalar ve yayınlar yapmaları da takdirle karşılanacak bir durumdur. Bütün emek verenlere teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kongremize Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi ile ilgili faaliyet gösteren bütün kurum ve kuruluşlar katılmaktadır. Üniversite ve Eğitim Hastanelerine ait Transfüzyon Merkezleri ile süreli Bölge Kan Merkezleri, Türk Kızılay’ın transfüzyonla ilgili tüm hizmet birimleri, özel sağlık hizmeti veren hastane ve diğer kuruluşların transfüzyon merkezleri, kan ve kan bileşenlerini hastalarında tedavi amacı ile kullanan hekimler, konu ile ilgili endüstri temsilcileri kongreye katılımlarıyla katkı sağlayan kuruluşlardır. Dolayısı ile konu ile ilgili bütün kesimleri bir araya toplayan bu kongremiz, aynı zamanda bu camiada yer alan herkesin bir araya geldiği; yeni katılanlarla tanıştığı; bilgi ve deneyimlerini paylaştığı, tartıştığı bir zemin oluşturmaktadır.

Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi sadece hekimlerin değil bu camiada yer alan hemşire, teknisyen, biyolog gibi diğer sağlık çalışanlarının da birlikte yer aldığı, ürettiği ve önemli katkılar sağladığı bir bilim alanıdır. TKMTD, bünyesinde hekimler kadar mesleki unvanlarına bakılmaksızın konu ile ilgilenen ve bu alanda çalışan herkesi üye olarak barındıran bir dernektir. Şimdiye kadar gerçekleşen bütün kurs ve kongrelerde tüm çalışanlar birlikte olduk.

Bu kongrede de yine beraberiz. Aramıza yeni katılan çalışanların, dernek üyelerinin eğitim ve bilgi düzeylerinin farklılıklarından dolayı her zaman yaptığımız gibi bu kongrede de temel eğitim amacıyla eş zamanlı bir kurs yapılmaktadır.

Ondördüncü kongremizin son gününde hem ülkemizde hem de dünyada ortaya çıkan pandemi ve bununla ilgili kısıtlamalar, asıl oluşum sebebi eğitim olan derneğimizin faaliyetlerini tüm diğer benzeri etkinliklerde olduğu gibi kısmen engellemiştir. Ancak derneğimiz ve Türk Kan Vakfı işbirliği ile yeni arayışlar içerisine girilerek siz değerli paydaşlarımıza modern teknolojinin araçları aracılığı ile uzaktan ulaşmaya çalıştık. Bizler düzenleme kurulu ve konuşmacılar olarak uzun aradan beri sizlerle birlikte olacağımız için çok heyecanlıyız. Umarız her zaman olduğu gibi bu yıl da çitımızı biraz daha yükseğe çıkartabileceğimiz verimli bilimsel bir şöleni birlikte başarırız.

Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi, son yıllarda bu alanda yapılan çalışmalar, düzenlemeler ve yeni gelişmelerle son hızla yoluna devam etmektedir. Yakın geçmişte hücre tedavilerinin, moleküler yöntemlerin ve yeni teknolojilerin kullanılmaya başlanması ve giderek yaygınlaşması bunların kan bankacılığı ve transfüzyon tıbbinin ilgi alanlarına girmesine neden olmuştur. Kongrede söz konusu bu yenilikler ve gelişmelerle ilgili sunular yer alacaktır.

Sonuç olarak yeni gelişmeleri yakından takip edebilmek, çağdaş bilimin getirilerini hastalarımızın hizmetine sunabilmek için bilimin rehberliğinde çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bu yolda kongremiz bir itici güç olacaktır.

Hepinize başarılar dileriz.

Uzm. Dr. Nil Banu Pelit
Kongre Genel Sekreteri

Uzm. Dr. Ramazan Uluhan
Kongre Başkanı

Editörler

Uzm. Dr. Ramazan ULUHAN

Prof. Dr. Gürol EMEKDAŞ

Prof. Dr. Mahmut BAYIK